

Γ' ΜΕΡΟΣ: ΔΑΝΕΙΑ

1. ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

1.1. ΔΑΝΕΙΑ ΕΠΙΘΗΜΑΤΑ

Η ελληνική γλώσσα δανείστηκε και δανείζεται από τις εξής γλώσσες:

1. ΓΑΛΛΙΚΗ

Τα δάνεια από τα γαλλικά τα συναντούμε στα εξής λεξιλόγια:

1. γυναικεία μόδα : α) ρούχα: ανσάμπλ, σάρπα, καλσόν, καμπαρντίνα, κασκόλ, κολάν, μαγιό, παλτό, πουφάν, σαμπό, σινιέ, σουέτ, ταγέρ, φουλάρι, β) γούνες: βιζόν, ετόλ, λουτρ, ρενάρ, γ) υφάσματα: βισκόζ, βουάλ, εμπριμέ, καμηλό, καρό, κοτλέ, λαμέ, μπροκάρ, ντουμπλεφάς, πικέ, σατέν, ταφτάς, τούλι, δ) ραπτική: αμπιγιέ, κρουαζέ, μανεκέν, μπουτίκ, ντεμοντέ, πασαρέλα, ρεβέρ, τρουακάρ, φερμουάρ, ε) κοσμήματα: κολιέ, μενταγιόν, φομπιζού, μπρελόκ, στ) χρώματα: ακαζού, γκρενά, ιβουάρ, εκρού, κρεμ, λιλά, μοβ, μπεζ, μπλε μαρέν, μπορντό, παστέλ, ροζ, σιελ, τυρκουάζ, φουμέ.
2. διακόσμηση σπιτιού : αμπαζούρ, γκαζόν, ζαρντινέρα, καναπές, κονσόλα, λαμπατέρ, μπιμπελό, ντεκόρ, ρετιρέ, σαλόνι, σεκρετέρ, σουίτα, φερφορζέ.
3. μαγειρική-ζαχαροπλαστική : απεριτίφ, γκαρσόν, εκλέρ, εβαπορέ, κουβερτούρα, κρέπα, μαγιονέζα, μπεσαμέλ, νουά, παντεσπάνι, πουρές, ρεστοράν, φαρίν λακτέ, φραπέ, φρικασέ, φρουί γλασέ.
4. ψυχαγωγία : αμπιγιέρ, γκρο πλαν, μιξάζ, μοντάζ, πλατό, φεστιβάλ, φιλμ νουάρ, γκισέ, μπουάτ, πρεμιέρα, ρεπερτόριο, σουζέ, τουρνέ, φουαγιέ.
5. τεχνολογία : αμπούλα, ασανσέρ, βάνα, καλοριφέρ, κομπρεσέρ, κοντέρ, κοντρόλ, λεβιές, μπαλαντέζα, ντουί, ρουλεμάν, ταμπλό, τρακτέρ, φισ,
6. αυτοκίνητο-μέσα μεταφοράς: αξεσουάρ, βολάν, γκαράζ, καπό, μπουζί, πορμπαγκάζ, ρεζερβουάρ, βαγκονλί, μετρό, τελεφερίκ.
7. αθλητισμός : αρασέ, γκρανπρί, ζετέ, κουλουάρ, ρεβάνς, ρεκόρ, σικέ, τερέν, τουρνουά.
8. γράμματα και τέχνες : αρνουβό, αρντεκό, ατελιέ, αφίσα, γκαλερί, γκραβούρα, κολάζ, μπάρόκ, ντοκτορά, ρεσιτάλ, ρετρό, σολφέζ, στιλ, τираζ.

2. ΑΓΓΛΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ

1. αθλητισμός : άουτ, βόλεϊ, γκολ, γουίντσερφιγκ, κρόουλ, νοκ άουτ, ντέρμπι, πόλο, ράλι, ριγκ, σκορ, σπορ, τζόκει, χόκεϊ.
2. οικονομία : εμπάργκο, ερμπάς, ντίλερ, ντιούτι φρι, κομβόι, κοντέινερ, σπόνσορας, τάνκερ, τζάμπο, τσάρτερ, τσεκ, φεριμπότ.
3. μαγειρική : γκρέιπ φρουτ, γκριλ, κέτσαπ, κοκτέιλ, κορν φλέικς, κράκερ, μπάρμπεκιου, μπέικον, σάντουιτς, τοστ, τσίλι, τσιπς, χάμπουργκερ.
4. τεχνολογία : ερ κοντίσιον, κάμερα, κλάξον, κοπιράιτ, μόνιτορ, μπαϊπάς, μπλάκ άουτ, ντίζελ, ραντάρ, σελφ σέρβις, σλάιτς, τζιπ, τόνερ, τούνελ, τσεκάπ.
5. μόδα: λιπγκλός, μάξι, μίνι, νάιλον, ντιζάιν, πουλόβερ, τζάκετ, σορτ, γιούνισεξ.
6. ψυχαγωγία - τέχνη : άλμπουμ, αντεργκράουντ, αουτσάιντερ, βιντεοκλίπ, γκεστ σταρ, γουέστερν, γκάρντεν πάρτυ, θρίλερ, καστ, κλόουν, κολ γκερλ, κουίζ, μιούζικαλ, μπλουτζίν, μπόουλιγκ, ντράμερ, πλεί μπακ, πόστερ, σίριαλ,

σκετς, σκραμπλ, σόου, στέρεο, τζουκ μποξ, χάπενινγκ, χέβι μέταλ, χιούμορ, λάιβ μιούζικ.

7. κοινωνικό περιθώριο : γιέσμαν, γκεί, μαριχουάνα, πανκ, σκίνχεντ, τεντιμποϊσμός, τινέιτζερ, χίπης, χούλιγκαν.

3. ΆΛΛΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

1. ΛΑΤΙΝΙΚΗ : άρμα, άσπρος, καβαλάρης, κάγκελο, καλαμάρι, κάλαντα, καμάρα, κάμπος, κάπα, κάστρο, κελάρι, κλεισούρα, κουκούλα, κούπα, κουστωδία, λεγεώνα, λίβελος, λογάριθμος, λουρί, μάγουλο, μανίκι, μαντίλι, μανουάλι, μαντάτο, μάξιμουμ, μάστορας, μαύρος, μίνιμουμ, μπούκα, μπούφος, Νοέμβριος, παλάτι, πανέρι, πανί, πόρτα, πουλί, ράσο, ρήγας, σκάλα, σκαμνί, σκούπα, σούβλα, σπίτι, στράτα, ταβέρνα, τούβλο, τσεκούρι, φαμίλια, φανατικός, φίκος, φλάμπουρο, φούρνος, φραγγέλιο.
2. ΙΤΑΛΙΚΗ : αντένα, βάρκα, βελούδο, βεντέτα, βίζιτα, βίλα, βιολί, βόλτα, γάντι, γάτα, γούστο, κάλτσα, κανάλι, καπετάνιος, καπρίτσιο, κάρβουνο, καρέκλα, κάσα, κασετίνα, κόλπο, κομπόστα, κόστος, κότερο, κουβέρτα, κούνια, λάμπα, μάνιο, μπαρκάρω, μπαστούνι, μπότα, μπουκάλι, μπουρίνι, μπράτσο, όπερα, παντελόνι, πατάτα, πόζα, ράτσα, ρεντίκολο, ρόδα, σαλάμι, σβέλτος, σερβίρω, σκούρος, σούπα, σπέρτο, στάμπα, τενόρος, τραμουντάνα, φουρτούνα.
3. ΡΟΥΜΑΝΙΚΗ - ΒΛΑΧΙΚΗ : βελέντζα, γκαβός, κοκόνα, λαούτο, τραγιάσκα.
4. ΙΣΠΑΝΙΚΗ : κανίβαλος, μαλαγάνα, μαρκαδόρος,μπολερό, παλάβρα, παρέα, πλατίνα, ταγκό, ταμπάκο, χούντα.
5. ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΙΚΗ : κόμπρα.
6. ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ : βερμούτ, τσίγκος, τάλιρο, μάρκο, μπάντα, ντίτζελ, σνίτσελ.
7. ΡΩΣΙΚΗ : μαζούτ, μαμούθ, μπαλαλάικα, ρούβλι, σαμοβάρι, τσάρος.
8. ΠΟΛΩΝΙΚΗ : μαζούρκα, πόλκα.
9. ΣΛΑΒΙΚΗ : βάλτος, βίτσα, γκλάβα, καμπούρης, καρβέλι, κόρα, κουνάβι, κοτέτσι, λαγκάδι, λούτσα, μπομπότα, μουντός, μπράτιμος, ντόμπρος, ραβασάκι, ρούχο, σανός, σβάρνα, στάνη, τσέλιγκας.
10. ΑΛΒΑΝΙΚΗ : γκιόνης, γούβα, καλαμπόκι, κοκορέτσι, μπαμπεσιά, μπέσα, πίπιζα, πλιάτσικο, φλογέρα.
11. ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗ : βύσσο, μάχαιρα, οθόνη, σεντόνι, Φαραώ.
12. ΕΒΡΑΪΚΗ : αμήν, αρραβόνας, βίβλος, γολγοθάς, λιβάνι, μάννα, Μεσσίας, Πάσχα, περιστέρι, Σάββατο, σάκος, σατανάς, φαρισαίος, χάρβα, ωσαννά.
13. ΑΡΑΒΙΚΗ : αμράς, βεδουίνος, ζαγάρι, ζάρι, ισλάμ, καμφορά, κάντιο (ζάχαρη), караβάνι, κεχριμπάρι, Κόπτης, κοράνι, κουλουβάχατα (kullu wahad : όλα ένα), λαμπικός (al-cambik<ΑΕ αμβυξ -υκος : καθαρός), λουλάκι, μαγαζί, Μισίρι (Αίγυπτος), μούμια, μπουρνούζι, νούφαρο, τσόφλι, φακίρης, φαρί, χαλίφης, χασές, χαρέμι.

4. ΤΟΥΡΚΙΚΗ

Τα τουρκικά δάνεια είναι αρκετά λόγω της μακραίωνης τουρκοκρατίας και χρησιμοποιούνται στον προφορικό λόγο σχεδόν αποκλειστικά:

- α. ουσιαστικά

αρσενικά : αμανές, γιακάς, γιαρμάς, γλεντζές, ζορμπάς, καβγάς, κουμπαράς, καφετζής, λαπάς, λουλάς, λουκουμάς, μαϊντανός, μανάβης, μαχαλάς, μεζές, μουσαφίρης, μπαγλαμάς, μπακλαβάς, μπαμπάς, μπαξές, μπεκιάρης, μελάς, μπερντές, μπογιατζής, νταής, ντουνιάς, παράς, πατσάς, παστουρμάς, σαματάς, σοφάς, τεκές, τενεκές, τέντζερης, τσολιάς, χαβάς, χαλβάς, χατζής, χαφιάς, χουρμάς.

θηλυκά : μαϊμού, μελιτζάνα, μπάμια, μπογιά, νταλικά, νταντά, σόμπα, τσάντα, τζαμαρία, τσέπη.

ουδέτερα : γιαπί, γιαχνί, γιαούρτι, γιουβαρλάκι, γιουβέτσι, γλέντι, ζόρι, καζάνι, κανταΐφι, καπάκι, κασέρι, καρπούζι, κάτι, κεμπάπ, κέφι, λούκι, λουκούμι, μαράζι, μιντέρι, μπακίρι, μπαξίσι, μπουζούκι, μπρίκι, ντιβάνι, ντουβάρι, παζάρι, παπούτσι, παντζάρι, παντζούρι, πλάφι, ρεβανί, ρεζίλι, σαγανάκι, ταβάνι, τζάκι, τζάμι, τουρσί, τσουρέκι, φέσι, φιστίκι, φιτίλι, χαλάλι, χάνι, χάπι, χαράμι, χαρτζιλίκι, χασίς, χατίρι, χουζούρι.

- β. επίθετα

γρουσούζης, γκαντέμης, καβγατζής, λεβέντης, μερακλής, μπατίρης, μπεκρής, μπουνταλάς, μπόλικος, μπόσικος, ρεμπέτης, σουρτούκης, τιτζής, τσαμπατζής, τσαούσης, τσαπατσούλης, φουκαράς, χασικλής, χουβαρντάς.

- γ. ρήματα

γιουχάρω, ζορίζω, καβγαδίζω, καβουρντίζω, καμπουριάζω, μαραζώνω, μπαϊλντίζω, μπογιατίζω, ντουμανιάζω, ρεζιλεύω, σεργιανίζω, σιχτιρίζω, σουρτουκιάζω, τσατίζω, χαλαλίζω.

- δ. επιρρήματα

βερεσέ, γιούχα, ζάφτι, κουτουρού, μασαλλά, μπιτ, ντάλα, ντε, ντιπ, ντογρού, σιχτίρ, τζάμπα, τουρλού-τουρλού, φαρσί, φιρί-φιρί.

ΑΥΘΕΝΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκηση 1: Ακούστε το τραγούδι, βρείτε τις ξένες (δάνειες) λέξεις και συζητείστε γι' αυτές και το σύγχρονο τρόπο ζωής:

ΔΙΘΕΣΙΟ

Ακριβό μου διθέσιο, καλό μου αμάξι
που περνάς απ' τ' απαίσιο ξυστά
κινητήρα και πλαίσιο στα 'χω πειράξει
για να τη βγεις πιο μπροστά.

Τη στιγμή που σ' αγοράζα για να τριπάρω
το κενό μου εξαγόραζα δειλά
την καρδούλα που χώριζα ίσως να πάρω
σ' άλλη ζωή πιο καλά.

Μη με πας απ' το σπίτι, τ' ακούς, στο Θεό να με πας
μυρωδιά καταλύτη, εσύ μονάχα μ' αγαπάς
α, ρε χρόνε αλήτη, που ανθρώπους κι αγάπες σκορπάς
μη με φέρνετε σπίτι, τ' ακούς, κάπου αλλού να με πας.

Στο λευκό σου αερόσακο θα ξαγρυπνήσω
 μ' αφημένο το πρόσωπο σκοπιά
 σ' ένα πάρκιγκ απρόσωπο θ' αποφασίσω
 ποιον εαυτό θα 'χω πια.
 Θα γυαλίζουν οι ζάντες σου με το φεγγάρι
 δοκιμή στις αβάντες σου
 μικρό το μηδέν στα διακόσια μας, ποιος θα το πάρει
 μ' όλη τη γη στο φτερό.

«Σαν ηφαίστειο που ξυπνά»
 τραγούδι : Άλκηστις Πρωτοψάλτη, στίχοι : Λίνα Νικολακοπούλου

άσκηση 2: Ακούστε τ παρακάτω λαϊκό τραγούδι και βρείτε τις ξένες λέξεις:

Τ' ΑΛΑΝΙΑ

Είμαστε αλάνια, διαλεχτά παιδιά μέσα στην πιάτσα
 Και δεν την τρομάζουν οι φουρτούνες τη δική μας ράτσα.

Τι τα θες, τι τα θες πάντα έτσι ειν' η ζωή
 Θα γελάς και θα κλαις βράδυ και πρωί.

Κάθε μας μεράκι γίνεται τραγούδι και το λέμε
 Και μες στη στραπάτσα μάθαμε ποτέ μας να μη κλαίμε.

μουσική Βασίλης Τσιτσάνης, στίχοι Ευτυχία Παπαγιαννοπούλου

1.1. ΔΑΝΕΙΑ ΕΠΙΘΗΜΑΤΑ

• A. ΑΠΟ ΤΑ ΓΑΛΛΙΚΑ:

-*ette* : βεντέτα, βιολέτα, γκοφρέτα, δισκέτα, ετικέτα, ζακέτα, ζορζέτα, (βιντεο-)κασέτα, κοκέτα, κοτολέτα, κουκέτα, κροκέτα, μανσέτα, μαριονέτα, μεζονέτα, μοκέτα, μοτοσυκλέτα, μπαγκέτα, μπασκέτα, ομελέτα, οπερέτα, παλέτα, πιρουέτα, ρακέτα, ρουλέτα, σερβιέτα, σιλουέτα, σουφραζέτα, τουαλέτα, φουρκέτα.

-*et*: βαγονέτο, καβαλέτο, καμινέτο, κασκέτο, κλαρινέτο, κορδονέτο, κορνέτο, λουκέτο, μπαλέτο, μπιλιέτο, μπουκέτο, οργανέτο, πακέτο, σονέτο, ταπέτο.

-*oir(e)* : μπουντουάρ, ρεζερβουάρ, σεσουάρ, φερμουάρ.

-*euse* : αμπιγιέζ, λιζέζ, ντιζέζ, και προσαρμοσμένα : μπαλαντέζα, τρικέζα, τροτέζα, φριτέζα.

-*age* : αβαντάζ, αμπαλάζ, γκαράζ, καμουφλάζ, κολάζ, κορσάζ, μακιγιάζ, μασάζ, μοϊκοτάζ, πατινάζ, ρεπορτάζ, σαμποτάζ, τατουάζ,

-(*at*)*eur* : α) έμψυχα : ζογκλέρ, κασκαντέρ, μακιγιέρ, μασέρ, μποξέρ, οπερατέρ, σκιέρ, σοφέρ, φαρσέρ και β) άψυχα : αμορτισέρ, βεντιλατέρ, καρμπυρατέρ, κομπρεσέρ, κοντέρ, ταγέρ, τρακτέρ, φλοτέρ.

-*tion* : ατραξιόν, βερσιόν, ιλουστρασιόν, μιτασιόν.

-*ment* : ρουλεμάν, σασμάν.

-*ex* : αφρολέξ, λαστέξ, ντούπλεξ, πυρέξ, στρωματέξ, σπορτέξ, τέλεξ, και ονόματα μάρκας : Πλυντηρέξ, Συρτέξ, Χρωτέξ.

-*erie* : γαλαρία, καφετερία, μπασκλασερία, μπαταρία, σνομπαρία και γκαλερί, κροσερί, ουζερί, μπουαζερί, ντραπαρί, πατισερί.

-*ine* : α) φάρμακα-χημικές ουσίες: αδρεναλίνη, ατροπίνη, βανιλίνη, βιταμίνη, γλυκερίνη, ζαχαρίνη, καφεΐνη, κοκαΐνη, μαργαρίνη, μορφίνη, νικοτίνη, πενικιλίνη, πρωτεΐνη, τοξίνη, χοληστερίνη, και β) διάφορα: βιτρίνα, ερμίνα, ζελατίνα, καντίνα, καραμπίνα, λιμουζίνα, μπαλαρίνα, οπαλίνα, πραλίνα, ρουτίνα.

-*ier* και -*iere* : α) γαλλικές λέξεις: γκαρσονιέρα, ζαρντινιέρα, καφετιέρα, κρουαζιέρα, μπετονιέρα, σουπιέρα, ταμπακιέρα, β) μη γαλλικές λέξεις: αλατιέρα, ζαχαριέρα, κουνουπιέρα, παγωνιέρα, συρταριέρα, τοςτιέρα, τσαγιέρα, φρυγανιέρα, ψηστιέρα.

-*è* : α) γαλλικές λέξεις: απλικέ, κοτλέ, λαμέ, μερσεριζέ, πανέ, ραμποτέ, ραφινέ, σινιέ, σικέ, φουμέ, β) ελληνικές λέξεις: αγορά (μαλλιά), αντικέ (έπιπλο), καμπαρντινέ (ύφασμα), καραμελέ (κρέμα), κουρελέ (ομάδα), κυριλέ (εμφάνιση), μπαλαρινέ (παπούτσια), μπανανέ (μήλα), παντοφλέ (παπούτσια), ρεζερβέ (τραπέζι), χιονέ (ύφασμα).

• B. ΑΠΟ ΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ :

-*er* : α) έμψυχα : γκάγκστερ, μπάτλερ, μπέιμπι σίτερ, ντίλερ, ρεπόρτερ, σκόρερ, σπίκερ, τινέιζερ, και β) άψυχα : βιουμάστερ, θρίλερ, κομπιούτερ, κόρνερ, κουάκερ, μίζερ, μπεστσέλερ, μπλέιζερ, μπλέντερ, πόστερ, ρεβόλβερ, σέικερ, τάνκερ, τσάρτερ, χάμπουργκερ.

-*ing* : α) αγγλικά: γούντ σέρφινγκ, ζάπινγκ, μάρκετινγκ, μίτινγκ, μπέκιν πάουντερ, μπόντι μπίντινγκ, μπόουλιγκ, ντρέσιγκ, πίλιγκ, σόκιν, τζόκιγκ, και β) δάνεια μέσω της γαλλικής: κάμπινγκ, λίφτινγκ, ντάνσιγκ, πάρκινγκ, σμόκιν.

-*man* : γουόκμαν, κάμεραμαν, μπάρμαν, μπίζνεσμαν, πούλμαν, σόουμαν, σούπερμαν, τζέντλεμαν.

• **Γ. ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΑ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ:**

i) με ξένα επιθήματα:

-*άρω* : ζουμάρω, λιντσάρω, μποϊκοτάρω, ντουμπλάρω πακετάρω, παρκάρω, ποζάρω, ρισκάρω, σοκάρω, φιγουράρω, φρενάρω.

-*έρνω* : παρκέρνω, τρακέρνω.

-*ίζω* : καλαμπορίζω, τορπιλίζω.

-*ιώνω* : παστεριώνω.

ii) με ελληνικά επιθήματα:

-*ας* : μακετίστας, μπασκετμπολίστας, τενίστας/-ίστρια.

-*άς* : ροκάς, χεβιμεταλάς.

-*ης* : καουμπόης/-ισσα /-ικος, σερίφης/-ισσα, τεντυμπόης.

-*τζής* : καφετζής, μπετατζής, ταξιτζής.

-*ισμός* : δαλτωνισμός, μπιχαβιορισμός, τεντυμποϊσμός, χουλιγκανισμός.

-*ικός* : φεμινιστικός, φεστιβαλικός.

-*α* : ίντσα, μπλόφα, ρακέτα, υάρδα.

-*ού*: καμπαρετζού, καφετζού, στριπτιτζού.

-*ούλα* κ.λπ.: ζακετούλα, ζακετίτσα, ζακετάκι.

-*ι*, -*ο* : γαλόφι, δολάριο, σελίνι.

-*μα* : λανσάρισμα, λιντσάρισμα, μακιγιάρισμα, φρενάρισμα.

-*άκι* : καναπεδάκι, κομπιουτεράκι, μοτεράκι, ουσκάκι, πλοβεράκι, πουλμανάκι, σαντουιτσάκι, σποτάκι, τσιπάκι, φλιπεράκι.

-*άδικο* : ρεϊβάδικο, ροκάδικο, σαντουιτσάδικο, τοστάδικο, χεβιμεταλάδικο.

ΑΥΘΕΝΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκηση 3: Στο παρακάτω κείμενο που προέρχεται από περιοδικό να αναγνωρίσετε τις ξένες λέξεις και να συζητήσετε την προέλευσή τους:

Η μόδα ακολουθεί γενικά την ίσια γραμμή. Μακριές τουνίκ σε συνδυασμό με παντελόνι ή με φορέματα χυτά, σουρωτά στο ντεκολτέ, τα μανίκια, τη μέση. Το στυλ είναι επηρεασμένο από την ιαπωνική μόδα, με εμπνεύσεις ινδικές, με αφρικάνικα εμπριμέ και με γραμμές τύπου σαφάρι. Το μυστήριο της Άπω Ανατολής εκφράζεται σε υφάσματα και χρώματα ή στα μοντέλα όπως είναι οι τουνίκ, οι κελεμπίες, τα παντελόνια, τα σαλβάρια και τα φουλάρια που φοριούνται σαν φούστες, οι θιβετιανές βέστες, τα φορέματα κινέζικου τύπου με μαοϊκό γιακά, τα ντε πιες ανατολίτικου τύπου, όπως και τα ρομπ-μαντώ. Όλα τα χρώματα εμφανίζονται σε τόνους καραμελέ, βιολέ, ροζ, τουρκουάζ, μπλε μαρέν, μια μεγάλη γκάμα των μπεζ. Φυσικά βεντέτα είναι το λευκό και το μαύρο.

Άσκηση 4: Από τη λίστα με τα ψώνια να βρείτε τις ελληνικές και τις ξένες λέξεις. Προσπαθήστε να εντοπίσετε την προέλευσή τους.

- λουκάνικα, σαλάμι, κοτόπουλο, μπιφτεκία, συκωτάκι, στήθος κότας, κιμάς, κοτολέτες
- τυρί, γάλα, γιαούρτι, κρέμα γάλακτος, ριζόγαλο, αϊράνι, κρέμα καραμελέ, ζελέ, βούτυρο
- ψωμί, φρυγανιές, κρουασάν, κριτσίνια, παξιμάδια, κουλουράκια, κέικ, πάστα φλώρα
- ντομάτες, πατάτες, λεμόνια, πράσα, σαλάτα σγουρή, κρεμμύδια, λάχανο, αγγούρι
- καρπούζι, μήλα, πορτοκάλια, κεράσια, κιούι, φορμόζες, σύκα, σταφύλια, μάγκο

- μακαρόνια, ρύζι, κριθαράκι, κανελόνια, φασόλια, φακές, ρεβύθια, φάβα, φιδές, γίγαντες
- αλάτι, ξίδι, μαγιονέζα, κακάο, τσάι, ρίγανη, κανέλα, πιπέρι, τουρσί, νες καφέ, μουστάρδα
- απορρυπαντικό, σαπούνι, σαμπουάν, αφρόλουτρο, οδοντόκρεμα, ντεμακιγιάζ ματιών
- κρασί, κόκα κόλα λάιτ, χυμός, σόδα, λεμονάδα, μπίρα, τσίπουρο, ρετσίνα, ούζο, νερό
- σοκολατάκια, μπισκότα, γκοφρέτα, πατατάκια, γαριδάκια, ποπ κορν, σπόρια, καρύδια
- τσιγάρα, μαστίχες, σπίρτα, οινόπνευμα, χαρτοπετσέτες, χαρτί κουζίνας, αλουμινόχαρτο

Άσκηση 5: Να εξηγήσετε τις παρακάτω λέξεις ελληνικής προέλευσης που ξαναγύρισαν στη νέα ελληνική μέσω μιας ξένης γλώσσας (αντιδάνεια):

ΝΕΑ	ΑΡΧΑΙΑ	ΕΡΜΗΝΕΙΑ
1. κορδόνι	χορδή	
2. κάρτα	χάρτης	
3. άρια	αήρ-αέρας	
4. κρέμα	χρίσμα	
5. καπετάνιος	κατ' επάνω	
6. μαργαρίτα	μαργαρίτης	
7. πίτα	πικτή	
8. πελτές	πολτός	
9. καλαμάρι	κάλαμος	
10. φουντούκι	ποντικόν κάρυον	

Άσκηση 6: Να αναγνωρίσετε την προέλευση των εξής δάνειων λέξεων:

ρούχο, εμπριμέ, γάτα, μπακάλης, ταβέρνα, χιούμορ, σβέλτος, κάλαντα, Εδέμ, φεστιβάλ, στούντιο, μαύρος, φούρνος, μπαρ, Βελζεβούλ, ρεπό, σαλάμι, μάνιο, ράσο, φαμίλια, μπιφτέκι, ντόμπρος, παπούτσι, φλογέρα, σούπα, μπετόν, ρεζιλίκι, πλιάτσικο, Χερουβείμ, πλάφι, ρετιρέ, φανατικός, ρεπορτάζ, μέντιουμ, μεζές, περιστέρι, κλαμπ, κουβάς, караβάνι, φανέλα, μπέμπη, πλαζ, μπεκιάρης, μαϊμού, λικέρ, τζάκι, κούνια, ντεπόζιτο, μπουρνούζι, μορταδέλα, παντόφλες, αρραβώνας, κοτέτσι, κάστρο, βάζο, σπίτι, παντζούρι, πόρτα, κεφτές, σπιούνος, τρακτέρ, κουραμπιές, σκούρος